

Valtuustoaloite Maksuttoman varhaiskasvatuksen selvittäminen ja varhaiskasvatuksen maksuttomuuteen siirtyminen Mänttä-Vilppulassa 1.8.2025 alkaen

Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 83

Olemme olleet huolissamme jo usean vuoden ajan Mänttä-Vilppulan asukasluvun kehityksestä ja olemme edelleen. Meidän on huolehdittava nykyisten asukkaiden hyvinvoinnista ja viihtyvyydestä samalla, kun toimimme uusien asukkaiden saamiseksi. Tavoitteemme on, että jokainen Mänttä-Vilppulalainen voisi ylpeydellä kutsua tätä upeaa Taidekaupunkia kodikseen. Haluamme, että Mänttä-Vilppula on lapsiystävällinen kunta, joka haluaa panostaa lapsiperheiden ja ennen kaikkea lapsien hyvinvointiin.

Laadukkaalla varhaiskasvatuksella on suuri merkitys lapsen oppimiselle ja kehitykselle. Varhaiskasvatus ennalta ehkäisee tehokkaasti myöhempiä oppimisvaikeuksia sekä syrjäytymistä. Tutkimusten mukaan lapsen osallistuminen varhaiskasvatukseen vähentää eriarvoisuutta ja tasoittaa erilaisista koti taustoista tulevien lasten lähtökohtia. Varhaiskasvatus vaikuttaa myönteisesti kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen myös myöhemmin elämässä. Varhaiskasvatus on osa lapsen opintietä ja sen tulisi olla maksutonta, kuten perusopetuskin on. Kunnat voivat kuitenkin itse päättää maksuttomaan varhaiskasvatukseen siirtymisestä.

Uusi laki varhaiskasvatusmaksuista tuli voimaan 1.3.2023, jolloin varhaiskasvatuksen asiakasmaksut alenivat. Varhaiskasvatusmaksujen perusteena olevia tuloeroja korotettiin 33 prosenttia. Uudistuksen myötä usea kotitalous siirtyi maksuttoman varhaiskasvatuksen piiriin. Perheet tarvitsevat entistä joustavampia varhaiskasvatuspalveluja. Tämä tuo haasteita entistä moninaisempien asiakasmaksujen perimisen osalta, ja maksujen kerääminen vie kaupungilta henkilöstöresursseja.

Mänttä-Vilppulan sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että selvitetään onko varhaiskasvatuksen maksujen perimättä jättäminen taloudellisesti mahdollista ja selvitetään mahdollisuutta siirtyä kaikille maksuttomaan varhaiskasvatukseen Mänttä-Vilppulassa 01.08.2025 alkaen.

Mänttä-Vilppulan Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä 11.11.2024

Marika Ala-Herttua

Päätösesitys

Päätösesitys

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 09.12.2024 § 324

Hallintosäännön 121 §:n mukaan valtuustoaloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen tulee ottaa aloite käsittelyyn viivytyksettä.

Valmistelu ja lisätiedot:

Hallintojohtaja Anitta Hietaniemi

anitta.hietaniemi(at)taidekaupunki.fi, puh. 044 097 9202

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen sivistys- ja kulttuurilautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 19.02.2025 § 36
2267/12.07.00/2024

Mänttä-Vilppulan kaupunki saa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja noin 160 000 € vuodessa. Asiakasmaksut ovat laskeneet viime vuosina. Suomessa on kuntia, jotka ovat siirtyneet maksuttomaan varhaiskasvatukseen ja sen toimivuudesta on jo jonkin verran tietoa.

Mänttä-Vilppulassa oli 31.12.2024 yhteensä 328 1-7-vuotiasta lasta. Heistä varhaiskasvatuksen piirissä oli 245. Näin ollen kaupungissa on 83 alle kouluikäistä lasta, jotka eivät ole varhaiskasvatuksen piirissä. Mänttä-Vilppulan varhaiskasvatuksen lapsista 31:stä huoltajat maksavat täyden maksun ja 156:n lapsen osata maksua ei peritä ollenkaan ja loput maksut vaihtelevat tuolta väliltä.

Siirtymisessä maksuttomaan varhaiskasvatukseen olisi hyvänä puolena lapsiperheiden tukeminen ja kaupungin elinvoiman kasvattaminen. Toisaalta kuntaliiton arvion mukaan niissä kunnissa, joissa on siirrytty maksuttomaan varhaiskasvatukseen tulokset ovat jääneet toistaiseksi vaatimattomiksi. Mitään merkittävää muuttoliikettä ei ole syntynyt.

Mikäli Mänttä-Vilppulassa siirryttäisiin maksuttomaan varhaiskasvatukseen, tarkoittaisi se varhaiskasvatuksen maksutuottojen pientymistä noin 160 000 eurolla vuodessa ja nykyisten päiväkotien tilan tarpeen lisääntymistä. Edelleen se lisäisi myös henkilöstökustannusten kasvua, koska lapsiryhmät todennäköisesti lisääntyisivät. Vastaavasti voidaan olettaa, että kotihoidon tuen osalta myös menot pienenevät, koska kotona olevista alle kouluikäisistä lapsista Mänttä-Vilppulan kaupunki maksaa vuosittain kotihoidon tukea noin 270 000 €.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut ovat sitoutuneet tekemään talouden tasapainottamistoimia. Näin ollen varhaiskasvatuksen maksuttomuuteen siirtyminen tässä vaiheessa olisi vastoin talouden tasapainotusohjelmaa.

Valmistelu ja lisätiedot:
sivistysjohtaja Kari Tolonen,
kari.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 516 8854

Esittelijä Sivistysjohtaja Kari Tolonen

Päätösesitys Sivistys- ja kulttuurilautakunta
1) Päättää, että varhaiskasvatuksen osalta ei vielä siirrytä maksuttomuuteen mutta katsoo, että asia on huomion arvoinen ja sen arvioimiseen voidaan palata seuraavalla valtuustokaudella.
2) Antaa asian hallituksen kautta valtuustolle tiedoksi.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.